

[Lehwald.]

sætningsmuligheder bidraget hertil, og dette var det maaske nok vanskeligt at forudse, men nu kan man ikke undlade at se — hvis man da vil lukke Øjnene op —, at Chancerne for de smaa Landbrug i Fremtiden er yderst ringe. For der er da ikke mange, som tror paa, at den nuværende Verdenssituation vil forandre sig saaledes, at vi vender tilbage til de gamle Tilstande, til tidligere Tidens Afsætningsmuligheder for forædlede Landbrugsprodukter.

Derfor kunde mit Parti have ønsket, at Minimumsgrænsen for et Husmandsbrug var sat til 15 Tdr. Land, for at de Husmænd, der nu skal begynde for sig selv, kan bevare deres Eksistensmuligheder, efterhaanden som Produktionen af Landbrugsprodukter og da navnlig Bacon indskrænkes.

Ud fra disse Betragtninger melder sig ogsaa det Spørgsmaal, om det i det hele taget er formaalstjenligt at udstykke paa det nuværende Tidspunkt; thi een Ting er vi da sikre paa, og det er, at Oprettelsen af flere Brug betyder ringere Kaar for alt eksisterende Brug. Jeg skal imidlertid ikke udtale mig udførligere om dette Spørgsmaal, thi jeg nærer ingen Illusioner i Retning af, at der tages Hensyn til disse Betragtninger.

De Ændringer i Lovforslaget, der er foretaget i det andet høje Ting, kan vi ikke have noget imod, da de betyder Forbedringer. Jeg maa imidlertid alligevel anbefale mit Partis Medlemmer at stemme imod Lovforslaget, fordi det indeholder Bestemmelser om Fremme af Udstykningen efter Principperne i Loven af 4. Oktober 1919, som mit Parti ikke kan tiltræde, idet vi maa hævde, at den frie Ejendomsret er den bedste Form for Landbrugsdrift her i Landet.

Rasmussen (Hvølbæk): For faa Aar siden var man sikker paa, at naar Udstykningslove kom til Forhandling paa Rigsdagen, gav de i begge dens Ting Anledning til store Debatter imellem Partierne. To hinanden stik modsatte Ideer tørnede sammen: Regeringspartiernes Tro paa 4. Oktober-Princippet og de mere konservative Partiers Fastholden af det saakaldte Selvejerprincip, et Princip, som, takket være Konjunktursvingningerne, som oftest fører til, at den saakaldte Selvejer en Dag er reduceret til at være Prioritetsbestyrer.

Naar vi nu ved denne Forhandling er fri for disse heftige Kampe, er det ikke, fordi Kløften imellem Partierne om dette

Spørgsmaal er blevet mindre, ingenlunde, men fordi Partiet Venstre sammen med Regeringspartierne ved det saakaldte Kanslergade-Forlig valgte den kloge Lod fortsat at fremme en Lovgivning, der aabnede Mulighed for, at begge de modsatte Principper fremdeles kunde faa Lov til at udfolde sig i det praktiske Liv Side om Side; saa faar Udviklingen i det lange Løb afgøre, hvilket af Principperne der er det mest levedygtige og løser Opgaven bedst saavel for den enkelte som for hele Samfundet. Jeg for min Del tror fuldt og fast, at 4. Oktober-Princippet vil bære Sejren hjem.

Den Lov om Udstykning, der blev Følgen af Kanslergade-Forliget, har nu vist sig at trænge til nogle Ændringer. Men ogsaa ved denne Lejlighed har Forliget holdt. De tre Partier, der gennemførte Loven i 1934, staar ogsaa nu enige om de foreslaaede Ændringer, og dette hilser jeg med Glæde; thi selv om de nuværende økonomiske Forhold kan volde Husmandbruget store Vanskeligheder, mener jeg dog ubetinget, at Udstykningen bør fortsættes. Den ærede konservative Ordfører har dog Ret i, at Brugene ikke bør være for smaa.

De foreslaaede Ændringer kan vi alle tiltræde, og jeg medgiver paa mit Partis og egne Vegne Lovforslaget den varmeste Anbefaling til hurtig Fremme i det høje Ting.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg takker Ordførerne for de tre Partier, Venstre, Socialdemokratiet og Det radikale Venstre, for deres Tilslutning til Lovforslaget. Ogsaa jeg beklager, at det ikke har været muligt at samle alle Partier om en Lovgivning som den, det her drejer sig om. Jeg er enig i, at da der er saa forholdsvis store Udgifter forbundet med at bygge, er der god saglig Begrundelse for, at Byggelaanene kan forhøjes, og naar Brugene gøres større, hvad man jo fra alle Sider finder rimeligt, er der ogsaa en saglig Begrundelse for at støtte de Ansøgere, som trods Flid og Dygtighed alligevel raader over for lille en Kapital til at kunne komme ordentligt i Gang, med Etableringslaan. Vanskeligheden for mange af de unge Landmænd, der skal overtage et Statshusmandsbrug, er, at de fra Begyndelsen faar en hel Del løs Gæld, som de senere har meget svært ved at faa afviklet, og som koster meget i Renter og derfor stiller alt for store Krav til dem i de første Aar, før Bedriften kommer i Gang. Jeg vil derfor mene, at Lovforslaget med de Ændringer, som er vedtaget i det andet høje Ting, vil